

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

privind aprobarea Normelor de aplicare a [Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003](#)

Văzând Referatul de aprobare al Direcției generale de asistență medicală și sănătate publică nr. V.V.V. 6.827 din 9 decembrie 2016,

având în vedere prevederile art. 38 alin. (3) din [Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003](#), cu modificările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din [Hotărârea Guvernului nr. 144/2010](#) privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. 1. - Se aprobă [Normele](#) de aplicare a [Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003](#), prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. - Prezentul ordin se aplică atât furnizorilor de servicii medicale din sectorul public, cât și din cel privat.

Art. 3. - Direcția generală de asistență medicală și sănătate publică, celelalte direcții din Ministerul Sănătății, direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, ministerele și instituțiile cu rețea sanitară proprie, precum și unitățile sanitare de orice fel vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. - La data intrării în vigoare a prezentului ordin **se abrogă** [Ordinul ministrului sănătății nr. 386/2004](#) privind aprobarea Normelor de aplicare a [Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003](#), **publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 356 din 22 aprilie 2004**, cu completările ulterioare.

Art. 5. - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,
Vlad Vasile Voiculescu

București, 12 decembrie 2016.

Nr. 1.410.

ANEXĂ

NORME

de aplicare a [Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003](#)

- [ANEXE](#)

Art. 1. - Unitățile sanitare, denumite în continuare **unități**, furnizori de servicii medicale, atât din sectorul public, cât și din cel privat, care acordă îngrijiri de sănătate sau îngrijiri terminale și în care sunt efectuate intervenții medicale, au obligația de a furniza pacienților informații referitoare la:

- a)** serviciile medicale disponibile și modul de acces la acestea;

- b) identitatea și statutul profesional al salariaților din cadrul unității sanitare, furnizor de servicii medicale;
- c) regulile pe care trebuie să le respecte pe durata internării în unități cu paturi;
- d) starea de sănătate;
- e) intervențiile medicale propuse;
- f) riscurile potențiale ale fiecărei proceduri care urmează a fi aplicată;
- g) alternativele existente la procedurile propuse;
- h) date disponibile rezultate din cercetări științifice și activități de inovare tehnologică referitoare la diagnosticul și tratamentul afecțiunii pacientului;
- i) consecințele neefectuării tratamentului și ale nerespectării recomandărilor medicale;
- j) diagnosticul stabilit și prognosticul afecțiunilor diagnosticate.

Art. 2. - (1) Unitățile trebuie să asigure accesul egal al pacienților la îngrijiri medicale, fără discriminare pe bază de rasă, sex, vârstă, apartenență etnică, origine națională, religie, opțiune politică sau antipatie personală.

(2) Fiecare unitate trebuie să cuprindă în regulamentul propriu de organizare și funcționare prevederi referitoare la obligația personalului angajat privind dreptul pacienților la respect ca persoane umane.

Art. 3. - Unitățile trebuie să utilizeze toate mijloacele și resursele disponibile pentru asigurarea unui înalt nivel calitativ al îngrijirilor medicale.

Art. 4. - În situația în care intervențiile medicale sunt refuzate de către pacienți care își asumă în scris răspunderea pentru decizia lor, acestora trebuie să li se explice consecințele refuzului sau opririi actelor medicale.

Art. 5. - În situația în care este necesară efectuarea unei intervenții medicale unui pacient care nu își poate exprima voința, personalul medical poate deduce acordul acestuia dintr-o exprimare anterioară a voinței, dacă aceasta este cunoscută.

Art. 6. - (1) În situația în care pentru efectuarea unei intervenții medicale se solicită consimțământul reprezentantului legal al pacientului, acesta trebuie să fie implicat în adoptarea deciziei, în limitele capacității sale de înțelegere.

(2) În situația în care furnizorii de servicii medicale consideră că intervenția este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuză să își dea consimțământul, unitățile au obligația efectuării în cel mai scurt timp posibil a demersurilor pentru constituirea comisiei de arbitraj de specialitate, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

Art. 7. - (1) Fotografierea sau filmarea pacienților în unități, în cazurile în care imaginile sunt necesare pentru stabilirea diagnosticului și a tratamentului sau pentru evitarea suspectării unei culpe medicale, se efectuează fără consimțământul acestora.

(2) În toate situațiile care nu sunt prevăzute la alin. (1) unitățile sunt obligate să asigure obținerea consimțământului scris pacientului, prin completarea formularului "Acordul pacientului privind filmarea/fotografierea în incinta unității sanitare", prevăzut în [anexa nr. 1](#) la prezentele norme.

Art. 8. - (1) Participarea la activități de cercetare științifică medicală a persoanelor care nu sunt capabile să își exprime voința poate fi realizată numai după obținerea consimțământului reprezentanților legali și numai în situația în care cercetarea respectivă este efectuată și în interesul pacientului.

(2) Acordul pacientului este obligatoriu în cazul participării sale la învățământul medical și se exprimă în scris, prin completarea formularului "Acordul pacientului/reprezentantului legal privind participarea la învățământul medical", prevăzut în [anexa nr. 2](#) la prezentele norme.

Art. 9. - (1) Unitățile trebuie să asigure accesul neîngrădit al pacienților la datele medicale personale.

(2) Solicitarea privind comunicarea datelor medicale personale se adresează instituției medicale în scris, prin completarea formularului "Solicitare privind comunicarea documentelor medicale personale", prevăzut în [anexa nr. 3](#) la prezentele norme.

(3) Eliberarea copiilor documentelor medicale solicitate se face de către unitățile sanitare în termen de maximum 48 de ore de la înregistrarea solicitării.

(4) Eliberarea copiilor documentelor medicale solicitate se face după completarea de către pacient a formularului "Declarație privind comunicarea documentelor medicale personale", prevăzut în [anexa nr. 4](#) la prezentele norme.

Art. 10. - (1) În situațiile în care se solicită informații cu caracter confidențial, unitățile au obligația să asigure respectarea cadrului legal privind furnizarea acestora.

(2) În situațiile în care datele referitoare la viața privată, familială a pacienților influențează pozitiv stabilirea diagnosticului, tratamentul sau îngrijirile acordate, unitățile le pot utiliza, dar numai cu consimțământul acestora, fiind considerate excepții cazurile în care pacienții reprezintă pericole pentru ei înșiși sau pentru sănătatea publică.

Art. 11. - (1) La internare sau pe parcursul furnizării serviciilor de sănătate, după caz, medicul curant are obligația să aducă la cunoștința pacientului faptul că are dreptul de a cere să nu fie informat în cazul în care informațiile medicale prezentate i-ar cauza suferință, precum și dreptul de a alege o altă persoană care să fie informată în locul său.

(2) Acordul pacientului privind desemnarea persoanelor care pot fi informate despre starea sa de sănătate, rezultatele investigațiilor, diagnosticul, prognosticul, tratamentul, datele personale se exprimă în scris, prin completarea formularului "Acordul pacientului privind comunicarea datelor medicale personale", prevăzut în [anexa nr. 5](#) la prezentele norme.

[*] (3) În situația în care pacientul s-a aflat în imposibilitatea de a-și exprima acordul prevăzut la alin. (2) și a intervenit decesul acestuia, datele cu caracter confidențial din foaia de observație, informațiile privind starea pacientului, rezultatele investigațiilor, diagnosticul, prognosticul, tratamentul, datele personale pot fi furnizate, la cerere, pe baza certificatului de calitate de moștenitor. *(alineat modificat prin art. 1 pct. 1 din Ordinul M.S. nr. 991/2024, în vigoare de la 14 februarie 2024)*

[*] (4) Situațiile în care pacientul se află în imposibilitate de a-și exprima acordul prevăzut la alin. (2) sunt următoarele:

- a) stare comatoasă;
- b) stare de inconștiență;
- c) incapacitate fizică care face imposibilă exprimarea acordului.

(alineat modificat prin art. 1 pct. 2 din Ordinul M.S. nr. 2342/2023, în vigoare de la 17 iulie 2023)

(4¹) În cazul pacientului pentru care nu a fost consemnat acordul sau refuzul acestuia privind desemnarea persoanelor prevăzute la alin. (2) se prezumă că pacientul a fost în imposibilitate de a-și exprima acordul. *(alineat introdus prin art. 1 pct. 3 din Ordinul M.S. nr. 2342/2023, în vigoare de la 17 iulie 2023)*

[*] (5) Persoanele prevăzute la alin. (3) vor depune la conducerea unității sanitare o declarație pe propria răspundere, al cărei model este prevăzut în [anexa nr. 6](#) la prezentele norme. *(alineat abrogat de la 14*

februarie 2024 prin art. 1 pct. 2 din [Ordinul M.S. nr. 991/2024](#))

Art. 12. - În situațiile în care sarcina reprezintă un factor de risc major și imediat pentru sănătatea femeii gravide, se acordă prioritate salvării vieții mamei.

Art. 13. - În asigurarea serviciilor din domeniul sănătății reproducerii, unitățile trebuie să asigure condițiile necesare alegerii de către pacienți a celor mai sigure metode din punct de vedere al eficienței și lipsei de riscuri.

Art. 14. - (1) Unitățile au obligația de a asigura efectuarea de intervenții medicale asupra pacientului numai dacă dispun de dotările necesare și de personal acreditat.

(2) Intervențiile medicale asupra pacientului pot fi efectuate în absența condițiilor prevăzute la alin. (1) numai în cazuri de urgență apărute în situații extreme.

Art. 15. - Unitățile pot asigura, la cererea pacientului sau a familiei acestuia, cadrul adecvat în care acesta poate beneficia de sprijinul familiei și al prietenilor, de suport spiritual și material pe tot parcursul îngrijirilor medicale.

Art. 16. - (1) La cererea pacienților internați, unitățile cu paturi trebuie să asigure condițiile necesare pentru obținerea de către aceștia a altor opinii medicale, precum și pentru acordarea de servicii medicale de către medici acreditați din afara unității.

(2) Plata serviciilor medicale acordate pacienților internați de către medicii prevăzuți la alin. (1) se efectuează în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

SUMAR:

- [ANEXA Nr. 1](#) Acordul pacientului privind filmarea/fotografierea în incinta unității sanitare
- [ANEXA Nr. 2](#) Acordul pacientului/reprezentantului legal privind participarea la învățământul medical
- [ANEXA Nr. 3](#) Solicitare privind comunicarea documentelor medicale personale
- [ANEXA Nr. 4](#) Declarație privind comunicarea documentelor medicale personale
- [ANEXA Nr. 5](#) Acordul pacientului privind comunicarea datelor medicale personale
- [***] [ANEXA Nr. 6](#) *Modelul formularului de solicitare a datelor medicale cu caracter personal (anexă abrogată de la 14 februarie 2024 prin art. 1 pct. 3 din [Ordinul M.S. nr. 991/2024](#))*

ANEXA Nr. 1 **la norme**

Acordul pacientului privind filmarea/fotografierea în incinta unității sanitare

Subsemnatul, (numele și prenumele pacientului), cod numeric personal, îmi exprim acordul de a fi filmat/ fotografiat în incinta unității medicale în scopuri care le exclud pe cele medicale, aceasta fiind dorința mea, pe care mi-o exprim în deplină cunoștință de cauză.

X. Data/...../.....
(semnătura pacientului care își exprimă acordul pentru filmare/fotografiere)

Subsemnatul,, medicul în grija căruia se află pacientul, sunt de acord ca acesta să fie filmat/fotografiat în incinta unității medicale, acest fapt nefiind de natură a dăuna pacientului.

X. Data/...../.....
(semnătura medicului care îngrijește pacientul)

ANEXA Nr. 2
la norme

Acordul pacientului/reprezentantului legal privind participarea la învățământul medical

Subsemnatul, (numele și prenumele pacientului), cod numeric personal, îmi exprim acordul de a participa la învățământul medical și pentru ca informațiile de specialitate despre starea mea de sănătate să fie folosite în procesul de învățământ, aceasta fiind dorința mea, pe care mi-o exprim în deplină cunoștință de cauză.

Subsemnatul, (numele și prenumele reprezentantului legal) cod numeric personal, în calitate de reprezentant legal al pacientului*, îmi exprim acordul pentru participarea acestuia la învățământul medical și pentru ca informațiile de specialitate despre starea sa de sănătate să fie folosite în procesul de învățământ, aceasta fiind dorința mea, pe care mi-o exprim în deplină cunoștință de cauză.

X. Data/...../.....
(semnătura pacientului/reprezentantului legal care își exprimă acordul pentru participarea la învățământul medical)

* Se completează în cazul minorilor sau majorilor fără discernământ, precum și în cazul majorilor cu pierdere temporară a capacității de exercițiu.

ANEXA Nr. 3
la norme

Solicitare privind comunicarea documentelor medicale personale

Către (denumirea instituției medicale)

Subsemnatul, (numele și prenumele pacientului), cod numeric personal, vă solicit prin prezenta să îmi furnizați, în copie, următoarele documente medicale referitoare la starea mea de sănătate și la actele medicale efectuate:

Subsemnatul, (numele și prenumele reprezentantului legal), cod numeric personal, în calitate de reprezentant legal al pacientului* (numele și prenumele pacientului), vă solicit prin prezenta să îmi furnizați, în copie, următoarele documente medicale referitoare la starea sa de sănătate și

la actele medicale efectuate:

Subsemnatul, (numele și prenumele împuternicitului), cod numeric personal, în calitate de împuternicit al pacientului* (numele și prenumele pacientului), vă solicit prin prezenta să îmi furnizați, în copie, următoarele documente medicale referitoare la starea sa de sănătate și la actele medicale efectuate:

Documente medicale solicitate în copie:
1.
2.
...
X. Data/...../..... (semnătura persoanei care a solicitat documentele medicale)

* În cazul minorilor, majorilor fără discernământ și a majorilor cu pierdere temporară a capacității de exercițiu.

* Se anexează acordul pacientului privind comunicarea datelor medicale.

ANEXA Nr. 4
la norme

Declarație privind comunicarea documentelor medicale personale

Subsemnatul,, cod numeric personal, declar că m-au fost înmânate în urma solicitării mele adresate instituției medicale (denumirea instituției medicale) copii ale următoarelor documente:

Documente medicale înmânate în copie
1.
2.
...
X. Data/...../..... (semnătura persoanei care a primit copii ale documentelor medicale)

ANEXA Nr. 5
la norme

Acordul pacientului privind comunicarea datelor medicale personale

Subsemnatul, (numele și prenumele pacientului), cod numeric personal, îmi

exprim acordul ca informațiile despre starea mea de sănătate și datele mele medicale să fie comunicate către persoanele enumerate mai jos, aceasta fiind dorința mea, pe care mi-o exprim în deplină cunoștință de cauză.

Subsemnatul, (numele și prenumele reprezentantului legal), cod numeric personal
., în calitate de reprezentant legal al pacientului*, îmi exprim acordul ca informațiile despre starea acestuia de sănătate și datele sale medicale să fie comunicate către persoanele enumerate mai jos, aceasta fiind dorința mea, pe care mi-o exprim în deplină cunoștință de cauză.

Numele și prenumele persoanei/ persoanelor indicate de pacient/reprezentant legal	Calitatea persoanei (grad de rudenie/altă relație)
1.	
2.	
...	
X. Data / / (semnătura pacientului/reprezentantului legal care își exprimă acordul pentru comunicarea datelor medicale personale ale pacientului reprezentat)	

Am retras accesul la datele cu caracter confidențial privind starea mea de sănătate domnului/doamnei	
X. Data / / (semnătura pacientului/reprezentantului legal care își exprimă retragerea acordului pentru comunicarea datelor medicale)	

* Se completează în cazul minorilor sau al majorilor fără discernământ, precum și în cazul majorilor cu pierdere temporară a capacității de exercițiu.

[{*}]

ANEXA Nr. 6
la norme

(anexă abrogată de la 14 februarie 2024 prin art. I pct. 3 din [Ordinul M.S. nr. 991/2024](#))

MODELUL

***formularului de solicitare a datelor medicale cu caracter personal
(în situația în care pacientul s-a aflat în stare de imposibilitate de a-și exprima acordul privind
desemnarea unei persoane care să aibă acces la datele medicale personale)***

Către
(denumirea instituției medicale)

Subsemnatul,, cod numeric personal, declar pe proprie răspundere că sunt:
(Bifați una dintre următoarele opțiuni.)

I. soț/soție supraviețuitor/supraviețuitoare - ☐;

II. descendent.- ☐;

(Se va menționa categoria de urmaș, de exemplu: fiu/fică/nepot/nepoată.)

III. ascendent/tutore.- ☐;

(Se va menționa calitatea ascendentului, de exemplu: mamă/tată/bunic.)

IV. rudă în linie colaterală (privilegiat) -.- ☐;

[Se va menționa și se va ține cont de următoarea ordine:

1. frate/soră (gr. II)/2. nepot de frate sau soră (gr. III)/3. copil al nepotului de frate sau soră (gr. IV).]

V. rudă în linie colaterală (ordinar) -.- ☐

[Se va menționa și se va ține cont de următoarea ordine:

unchi (gr. III)/2. văr primar (gr. IV).]

al/a pacientului., decedat în data de., internat în cadrul unității sanitare în perioada., și vă solicit prin prezenta să îmi furnizați, în copie, următoarele documente medicale referitoare la starea de sănătate a pacientului.:

- datele consemnate în foaia de observație a pacientului. ☐;
- informații privind starea pacientului. ☐;
- rezultatele investigațiilor efectuate în spital/perioada internării. ☐;
- diagnosticul/prognosticul. ☐;
- tratamentul administrat pacientului în spital/perioada internării. ☐.

Data

Semnătura

(anexă abrogată de la 14 februarie 2024 prin art. I pct. 3 din [Ordinul M.S. nr. 991/2024](#))

Lista actelor modificatoare:

1. **28 aprilie 2023 - Ordinul M.S. nr. 1372/2023** pentru completarea anexei la [Ordinul ministrului sănătății nr. 1.410/2016](#) privind aprobarea Normelor de aplicare a [Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003](#), publicat în Monitorul Oficial nr. 363 din 28 aprilie 2023.
2. **17 iulie 2023 - Ordinul M.S. nr. 2342/2023** pentru modificarea Normelor de aplicare a [Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003](#), aprobate prin [Ordinul ministrului sănătății nr. 1.410/2016](#), publicat în Monitorul Oficial nr. 654 din 17 iulie 2023.
3. **14 februarie 2024 - Ordinul M.S. nr. 991/2024** pentru modificarea Normelor de aplicare a [Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003](#), aprobate prin [Ordinul ministrului sănătății nr. 1.410/2016](#), publicat în Monitorul Oficial nr. 126 din 14 februarie 2024.